

48 HORES A... SEGRE RIALB

Un cap de setmana per paisatges de l'Alt Urgell i la Noguera

El país recuperat

Visitem els pobles del voltant de l'embassament de Rialb, amb el romànic i l'aigua com a reclam.

Text **Albert Villaró** Il·lustració **Nik Neves**

Al límit entre la plana i la muntanya, comarca *in pectore* entre el ponent del Solsonès, el sud de l'Alt Urgell i el nord de la Noguera, el Mig Segre és un territori d'una enorme personalitat i un escàs reconeixement. No hi ha ajudat la construcció del grandios embassament de Rialb, que va modificar aquell tros de país amb una contundència insòlita, anegant-ne fons de valls i segles de memòria. Ara, quan les cicatrius sobre el territori han estat assumides, és el moment de mirar endavant i reinventar-se. Però no pas des de zero, sinó des de les seues arrels, que són fondes i solidíssimes. I té molts atractius que justifiquen l'emoció de la redescoberta. Una emoció que transmeten molt bé des del Consorci Segre Rialb, l'organisme que mancomunava els municipis d'aquesta zona: la Baronia de Rialb, Bassella, Oliana, Peramola, Ponts i Tiurana. ◀

A la formatgeria Castell-Ilebre de Peramola elaboren els productes amb la llet de cabra produïda a l'Alt Urgell

- DIVENDRES TARDA
- DISSABTE MATÍ
- DISSABTE TARDA
- DIUMENGE MATÍ

COM ARRIBAR-HI

Amb autobús: El territori està servit amb una notable regularitat per la mítica companyia de cotxes de línia Alsina Graells, avui Als, que possibilita connexions decents amb Lleida, Barcelona i la Seu d'Urgell (☎902 42 22 42 | 🌐 www.alsa.es) | **Amb cotxe:** La millor manera de descobrir el Mig Segre és anant-hi amb cotxe, moto o bicicleta (els que tinguin bones cames). Tot el Mig Segre està articulad per la C-14, abans coneguda com l'entrançable C-1313. No és que sigui un país especialment perdedor, però un bon mapa o un navegador al dia no ens faran cap nosa. ◀

DIVENDRES TARDA

A Ponts, parada i fonda, diu l'exacte lema municipal. Ben cert: és un d'aquells pobles que, des de sempre, han potenciat la seua vocació d'hospitalitat, amb una molt variada oferta hostalera i de botigues on comprar pa, embotits i formatges artesans. És el lloc perfecte per encetar el cap de setmana. Si hi arribem amb llum, és imperatiu pujar —preferiblement a peu— fins a la **col·legiata de Sant Pere** 1. Abandonada i saquejada, els veïns de Ponts van organitzar-se per restaurar-la i retornar-li l'antiga esplendor.

Com que a hores d'ara haurem fet gana, què millor que anar a sopar a Ponts mateix. Si fem cap al restaurant **Cadí** 2, un establiment de tall clàssic,

ancorat en l'estètica dels seixanta, veurem com s'hi aturen a sopar molts andorrans que baixen cap a la platja. També podem optar per les creps, els entrepans i els gelats del **7 de Gel** 3.

Per anar a dormir, potser millor travessar el Segre en direcció a la Baronia de Rialb i conduir uns vint minuts. En tota la Baronia hi ha una gran oferta d'allotjaments rurals independents, però en aquesta ocasió escollirem l'encisador hotel rural **La Casa dels Peixos** 4.

DISSABTE MATÍ

Ja que hi som, dedicarem el matí a fer un volt per la Baronia de Rialb. *Rialb*, 'riu blanc': des del seu naixement a prop de Bóixols, el curs d'aigua discorre encaixonat, llepa i erosiona

la roca calcària clara, i d'aquí el seu nom. Tenim una excusa formidable: la visita del romànic d'aquesta part del país —genú, rústec i incontaminat— ens permetrà percebre el gran caràcter de la comarca. Podem començar pel Puig de Rialb, on hi ha Sant Andreu i Sant Martí de Terrassola, des d'on es podria arribar —si tinguéssim temps— a una de les meravelles de la geologia del país: el forat de Bulí, una surgència rabiüda del Rialb, encaixonat entre parets estretes i altíssimes: s'hi pot fer barranquisme guiat amb l'empresa **Lapica Trips** 5. Però el monument més significatiu de la Baronia és l'església de **Santa Maria de Palau** 6. Si anem malament de temps, hauriem de prioritzar. I un molt bon

lloc on dinar és el restaurant **Rialb** 7, a Gualter: cuina elaborada a un preu més que raonable. Abans o després, segons l'agenda, és el moment d'anar a veure les restes del monestir de **Santa Maria de Gualter** 8: l'exemple de com unes ruïnes romàniques (durant la guerra va esclatar el polvorí que hi havien instal·lat) poden arribar a ser impressionants i evocadores.

DISSABTE TARDA

Sense perdre temps, enfilarem la C-14 en direcció nord. Objectiu: **Tiurana** 9. La nova Tiurana, de fet; la de tota la vida dorm, dinamitada i esborrada dels mapes, al fons de l'embassament. Però els tiuranencs l'han refeta al voltant de l'ermita de la Mare de Déu de Solers, aprofitant molts dels elements arquitectònics del poble original. Els dissabtes, els diumenges i durant les vacances, la nova Tiurana bull d'activitat. El camí cap a Tiurana, a més, ens proporciona una bona vista

cap al Pirineu i sobre l'embassament, sobretot al nucli de **Mirambell** 10.

Tornem a agafar la C-14 en direcció a Bassella i ens aturem al **Museu de la Moto** 11, amb vehicles de dues rodes de totes les èpoques. Després, continuem amunt i travessem el Segre pel pont de Bassella. Girem a l'esquerra en direcció a Aguilar i ens arribem fins al nucli de **la Clua** 12: un antic punt de control romà que avui domina una formidable península sobre l'embassament.

De retorn cap a La Casa dels Peixos, on soparem, passem per Politg i pel llarg viaducte sobre el Rialb. Quan l'hàgim travessat, trobarem dos monuments que es van traslladar per evitar que quedessin colgats per l'aigua: el preciós dolmen de Sòls de Riu i l'esglésiola de Santa Eulàlia de Pomanyons.

DIUMENGE MATÍ

Després d'esmorzar i empaquetar —sí, ens n'anem!—, refem el camí d'ahir per arribar fins a Oliana, on ens refresquem

a la font dels Augustans i pugem pel carrer Major, on va viure Ramon de Vilana-Perles, altíssim funcionari de la cort de l'arxiduc Carles, de qui es diu que va ser el català que va tenir més poder a l'època. També visitem **Sant Andreu del Castell** 13, amb un absis més alt de l'habitual, i la formatgeria **L'Oliva** 14, ubicada al paller d'una masia centenària.

Després fem cap a **Peramola** 15. Aquí el ventall de possibilitats és enorme. Tot depèn de les ganes de caminar o passejar. Hi ha el camí de les Fonts, planer i frescal. La volta a la roca del Corb, fenomenal itinerari que passa per indrets com Sant Salvador del Corb, cel·la eremítica romànica, avui en ruïnes, i la casa del Corb, un misteriós habitatge troglodític. O es pot pujar a Castell-Ilebre, veritable porta al Prepirineu. O fer el vermut a la terrassa del Casino. I dinar? Ho fem a **Can Boix** 16. Un clàssic indiscutible. El millor comiat possible del cap de setmana. ◀

- 1 Col·legiata de Sant Pere**
☒ Muntanya de Sant Pere. Ponts | ☎ Cal fer-hi reserva prèvia (☎973 46 22 33).
- 2 Cadí.** ☒ Ctra. de la Seu, 39. Ponts | ☎973 46 00 02 | ☎ Dos sopars: 25€.
- 3 7 de Gel.** ☒ Sant Cristòfol, 4. Ponts | ☎973 46 21 65 | ☎ Dos sopars: 35€.
- 4 La Casa dels Peixos**
☒ Cruïlla del Puig i Sant Cristòfol (ctra. C-1412b). La Baronia de Rialb | ☎973 09 09 03 | 🌐 casadelspeixos.com | ☎ Habitació doble estàndard amb esmorzar: 88€.
- 5 Lapica Trips & Events**
☒ La Baronia de Rialb | ☎627 45 51 15 | 🌐 lapicatrips.com | ☎ 29€ per persona.
- 6 Santa Maria de Palau**
☒ Ctra. C-1412b, km 18 (en direcció a Tremp). La Baronia de Rialb | ☎973 05 60 34 (Consorti Segre Rialb) | 🌐 www.segrierialb.cat
- 7 Rialb.** ☒ Camí del Pont. Gualter (la Baronia de Rialb) | ☎973 46 20 38 | ☎ Dos menús de degustació: 50€.
- 8 Santa Maria de Gualter**
☒ Monestir, 1. Gualter (la Baronia de Rialb) | ☎973 46 02 34 (Oficina de Turisme) | 🌐 www.baroniarialb.com
- 9 Punt d'Informació Turística de Tiurana**
☒ Pl. de l'Alziner, s/n | ☎973 05 60 34
- 10 Mirambell.** ☒ Bassella | ☎973 05 60 34 | 🌐 www.segrierialb.cat
- 11 Museu de la Moto**
☒ Ctra. C-14, km 134.
- 12 La Clua.** ☒ Bassella | ☎973 05 60 34 (Consorti Segre Rialb) | 🌐 segrierialb.cat
- 13 Sant Andreu del Castell**
☒ Oliana | ☎973 05 60 34 (Consorti Segre Rialb)
- 14 Formatges L'Oliva**
☒ Masia l'Oliva. Afores, s/n. Oliana | ☎653 05 33 87 | 🌐 www.formatgesoliva.com | ☎ Cal concertar-hi la visita.
- 15 Peramola.** ☎973 05 60 34 (Consorti Segre Rialb)
- 16 Can Boix.** ☒ Peramola | ☎973 47 02 66 | 🌐 www.canboix.cat | ☎ Dos dinars: a partir de 60€.

PROPOSTA Tots a l'aigua!

A l'embassament de Rialb la vida bull amb les activitats nàutiques que s'hi poden fer, des de surf de rem (*paddle surf*) fins a *windsurf*, caiac i barques motores. Al voltant de l'embassament, també s'organitzen sortides de senderisme, BTT, marxa nòrdica... ◀

- Club Nàutic Segre Rialb**
☎620 90 30 02 | 🌐 www.clubnauticsegrierialb.com
- Bassella Experiències**
☎973 46 27 31 / 616 55 80 74 | 🌐 www.bassella.com
- Lapica Trips & Events.** Vegeu punt 5 de la guia pràctica.

